

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyitlt
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék

Herkules.

Szeretjük a Herkuleseket — bár a szerénység se megvetendő éppen és — Herkules is csak addig ér valamit a közbecsülésben, míg maga nem dicsekszik tel a herculesi mivoltával. Ahol azonban a feldicsekedés kezdődik, ott végződik a közbecsülés és az ilyen Herkules alásülyed a magát nyers tömegek előtt hivalkóva mutogató vásári komédiássá.

Hát igaz, furcsa volna, meg kicsinyég szegény is, ha Herkules meghagyná magát csúfolni — Babszem Jankótól, de ezt nem Herkulesnek kell hánytorgatnia, mert Herkules erős és bátor vala s az erősnek illik a szerénység. Aztán nem kevésbé igaz ám Béli uram ő kegyelmének a visszavágása sem Teleki Mihály ő kegyelmének büszke mondasára, mely szerint: a kérék összezúzza az útjába eső férgeket, — hogy: vigyázzon a kérék, mert a férgek megrágnák a küllőjét és aztán összszerppan az alkotvány!

Mi jól ismerjük azt a Herkules-t, akinek az erejével a »Szentesi Lap« f. évi 14-ik számának »1291 szótöbbsége« című ve-

zércikke kérédik. Nem először esik, hogy ilyen kiáll a nyilvánosság piacára, feldicsekedni az erejével és bizony mondjuk — közelről tekintve nagyon kicsike a hivalkodó Herkules, Babszem-Jankó erejénél is kevesebb kellene hozzá, hogy semmivé roppanjon, visszaessen oda, ahonnan vétetett: az ismeretlenség homályába.

Szentes város soha sem volt szűkiben az ilyen Herkuleseknek. Hosszabb-rövidebb időre ráültek ez önbálványozó nagyságok a város nyakára, diktáltak kény szerint, rendelkeztek telhatalommal a közdolgokban, mert hát ez a mi szentesi népünk olyan istenáldotta jó nép, hogy vakon megy mindenki után, aki a szája ize szerint tud szájaskodni . . . s aztán, minél magasabba hágott fel az ön-Herkules a hatalom létráján, annál mélyebben bukkott alá, mikor a tömegeknek megnyílt a szemük és kijózanodtak abból az elfogultságból, mellyel hanis bálványukat körülverték.

Csak emlékezzünk vissza az Oroszi Miklós nagyságára.

Nem vala ő éppen utolsó a helyi Herkulesek közt, sőt lehet mondani, hogy ő ennek a spéciesnek a szentesi megteremtője.

Egyszerű néptanítóból emelke-

dett fel és volt Szentesnek országgyűlési képviselője, majd polgármestere, mondhatni diktátora — és jött a nagy kijázkodás, ledől a bálvány a porba és örülnie kellett, hogy elszabadulhatott hajdani nagysága roncsaival messze, nagyon messzire, ahol senki nem ismerte, senki előtt szégyelni nem kellett a csúfos lebukását.

És jöttek utána mások, végigcsinálni több-kevesebb szerencsével a nagy előd dolgait. Voltak népvézérek, főkortések, hivatalt osztogatók, szóval: Herkulesi mitatórok; — de sorsuk is egy vala a mintaképükével: elbuktak sorban — rendre csúfosan és annál mélyebbre, mentül magasabba hágtak fel elbizakodottságukban.

A tömegek nem okulnak az ilyenek nem tanulják meg: kellő értetelenségük szerint mértékelní az ilyen nagyságokat. A tömegek szeretik kényelmükben, ha van, aki vezeti őket, helyettük gondolkozik és cselekszik s hogy aztán az a valaki a zsarnokuk-e vagy nem, úgy tolja-e fel magát vagy nem, önérdeke szerint gondolkodik és cselekszik-e a nevében, vagy nem? — ezzel édeskeveset törődnek, míg végre eljön a hatalmas erkölcsi katzenjam-

TÁRSAS.

Az ellenállhatatlan.

(vázlat.)

Irta: Dr. Mikecz Ödön.

Mint aféle prókátorember, ép a Csatakos Marcsának — a ki a piacon szokta praktizálni a kereskedelmi politikát — reparáltam a becsületét s ütöttem egy erős foltot az igazságára, — mikor holmi kaparászerű kopogtatás zavart ki ezen országos szennációt keltő peres ügy tanulmányozásából.

Az a valaki, vagy valami, ki az ajtón kívül szorult, be sem várva, hogy illendőképen jogot adjak a betolakodásra, egyszerűen berugta az ajtót s előttem állt egy nyakigláb individuum.

Mint szokták mondani: elegáns öltözéke az úri körökhöz tartozónak vélelmezette. Félnadrágszára fel volt gyűrve majdnem a térdéig, míg a másik szerény egyszerűségben húzódtott le, holmi kisebbfajta csónaknak is beillő, hegyes óru, nagyon tompa sarkú sagrinbőr cipellőcskéjére. A felöltője csupa nyak volt a derekáiig, mely keresetlen összeférhetlenségben simult jobb sorsra érdemes cipőjének kihagyesszó mivoltához. A szabó-művészet ezen fattyuhajtásának újjai

ép, hogy a könyököt eltartarták, folytatást engedve a legujabb divatú hosszú szabású kélőlknek, a melyeknek egyike szegletesre másika hajtásra volt tündöklő fehérsgűen vasvala.

A karján akkora karperec — vagy minnek is nevezem — lógott, hogy biz az némi fiók szekérkötőnek is beillt volna.

Aztán következett egy istentelen magas krágli, amelyből, — miután állat felpeckete az égne, csak a fülei látszottak ki. Jobb szemére egy aranyos karikájú monokli volt csiptetve. Ütközni kezdő hirtelen szőke bajuszakja pedig ki volt kényszerítve, Török József tudná megmondani miféle illatos kendőssel. A mi végül a színekét illeti, tarka volt az eszemadta, mint egy papagály.

Valami hosszan elnyúló, csúsztatott lépésekkel s igen barátságos mozdulattal közeledett felém.

Hirtelenében a legsötétebb Afrika, meg az állatkert járt az eszemben, míg végre felocsudva meglepetésemből, látom, hogy előttem egy »modern« ember áll, egy nagyvárosi gigerli: az én Gyurka unokaöcsém személyében, aki ez idő szerint nem tudom hányadik évi legelész már a jogtudományok mezején, anélkül hogy jólakni tudott volna.

— Hát téged honnan szalajtottak? kiáltottam rá.

Siettem megelőzni a szóval, mert tudtam, hogy aztán ő rajta lesz a beszéd sora. Megvolt t. i. az én Gyurka öcsémnek az a tulajdonsága, hogy ha egyszer elkezdett »anzálgolni« az ő nagyvárosi előkelő ismeretségiéről, a Niki grófról, meg a Muki bárórol — alább nem is kezdte, — meg aztán legújabb hódításairól, diadalairól — olyanformán járt, mint az a lóbeszédű szentatyva, akinek a hívők közül legutolsónak maradt harangozó is felnyujtogatta a templomkulcsot, hogy majd kentellessé beszédének elvégezte után sziveskedjék bezárni a templomajtót.

— Átkozott trotoár! — ezen kezdte, majd kitorí rajta az ember a nyakát. Persze, a ti nagy csizmátok kibirja, de az ilyen elegáns lábak és topánok mint az enyimek, megsínylik örökre. — Valóságos Ázsia! No nem a nagy, csak a kisebbik, mert ti még abban is hátravagytok. — Hogy honnan szalajtottak? — Jegyezd meg kedves öregem, hogy engem nem szoktak szalajtani és én nem szoktam szaladni, — legfőlebb szoknya után, — mert szaladni nem — sikk. Méltóságos lassúsággal járok s jövők mint egy Cézár, a ki látok és győzők s birodal-

mer, nyomban rá a kijózanodás és ugyanaz a tömeg, mely tegnap meg tapsolt Herkules erőmutatványainak, tömjénezett a hamis bálványak, holnap gúnykacajjal úzi ki a vásári komédiást a ponyvasátorából és saját fenségese kezeivel dönti le a bálványt a posványba.

Hát így van ez azzal a Herkules-szel is, aki most a nagyerejét fitogtatja a »Szentesi Lap«-ban és szégyelné, megcsúfoltatni — Babszem Jankótól.

Szakasztott olyan a közéleti pályafutása, amilyen vala a helyi Herkules-siskola megteremtőjéé és minden prófécia nélkül mondhatjuk: olyan leend a bukása is, ha nem csúfosabb.

A nagyzás hóbortja ragadja meg az ilyen embert és nem hagyja megnyugodni soha. Mert meg akarja tartani a kiküzdött pozíciót, nem válogathat az erre való eszközökben és mert szerepelni akar, mert szerepelni csak akkor képes, ha magát minduntalan észrevéteti, ez pedig csak pazarul költsékes életmóddal lehetséges azoknak, kik egyébként, a szellemükkel nem képesek tündökölni: ez okon nem válogatós, nem is lehet az abban sem, ami a nagyúri mód feltételeit megadhatja.

Hiszen, ha az a nagy és mindenkor gyanútlan tömeg, melyet a közönségnek szoktunk nevezni, egy kissé elmélkedne az ilyenek felett, ha úgy egy világosan látó percében elméjébe ötlene a kérdés: Hogyan is van az, hogy míg manap a létért való küzdelem, a magunknak és családunknak való kenyérszerzés keserves munkát kíván mindannyiónk részéről, akik akár fizikai, akár szellemi munkával toglálkozunk és emellett csak éppen, hogy megélünk, csak éppen, hogy mindennapi szükségleteinket vagyunk képesek fe-

dezni, — addig itt él köztünk egy Herkules, aki nem dolgozik éppenséggel semmit, aki — mint valami vigéc — állandóan úton van Szentes és Budapest között, hogy fent és lent keverje a játéka kártyáit és egy hazárd játékos izzó szenvedélyével szitson izgalmat-izgalomra idelet, mint fent hol egy hol máspekulációval csúszkál a miniszterek előszobáiban; egy Herkules, aki idelet demagóg, oda fent meg nagyvállalkozója állami birtokvételeknek, vasúti koncesszióknak és községek megkerítőjének vasúti költségek finanszírozására — és él, táplálkozik dúsan, pazarul, nagyobb bőségben a legszorgalmasabb de szolid munkásnál is, él azokból az izgalmból és azokon a szenvedélyeken, melyeket épp azért korbácsol fel, mert bennük találja meg a nagyzás életfeltételeit; él daskalkodva látszólagos javakban sokkalta pazarabb módon, semmint tehetsége megengedné, sőt maga körül ügyjűt egy sereg elődít is, kik mind ő rajta és a közön táplálkoznak mint herék a méhkas szorgalmas munkásainak keresményén; ha ezt egyszer így eszébe ötlene a közönségnek felgondolni és nyomon követné rögvést e gondolatát szinte önkéntelen, mint annak természetes kifolyása a kérdés: Honnan, miből is telik hát az ilyen valójában dologtalan és a mellett nagyúri, pazar életmódra és az azzal járó szinte örületes költsékre? no, akkor összeroppanna mulhatatlanul a herculeség és ledőlne a hamis bálvány a fertőbe, a Babszem Jankók erkölcsi óriások magasulnának a fenhéjazó Herkules mellett, mert az a közönség, az a tömeg, amely gondolkozni kezd, amely oda jut el, hogy önmagában már illetlen kérdéseket érlel, nem nyugszik meg ott, hanem kutat, fűrkész és a maga világos, többé meg-

nem vesztegett tisztánlátásával hamarosan rájön a dolgok nyitjára, rá arra is: miben rejtezik az eféle öngyártotta Herkulesek ereje, dologtalan életük pazar, nagyúriás költségesének nyitja.

Pedig úgy szórványosan mutatkoznak már a tömegek, a nagyközönség ily kijózanodásának a jelei. Mi, akik nemcsak bentlünk az események kellős közepében, de nyílt szemmel is figyeljük a jelenségeket, látjuk, sőt közvetlenül tapasztaljuk is ezt a kijózanodást, melynek nem egy jelszavagja fut oda hozzánk hol panasza, hol meg — pusztán egy-egy a függönyök mögött lejártszódot rútvisszaélés leleplezése formájában.

Lassan bár, de egyre gyűlik nálunk az anyag, melyet a nagyközönség erkölcsi katenjammerét követő nagy kijózanodás előrevetett árnyékának nevezhetnénk a legtalálóbban és éppen mert ez így van, mert mi halljuk és látjuk a panaszokat, a kijózanulás processzusát — ezért van, hogy csak szánakozó mosolyt csal ajkunkra az a 1291 szótöbbséggel való vásári kérdés, mellyel a »Szentesi Lap« a maga Herkulesét dicsóiti, felmagasztalja.

Ez a nagyszerű diadal nem téveszti meg ismeretünket és bizonyára nem döbbsenti meg a megyepártot sem, mely épp olyan jól tudja, mint Herkulesék és mi is tudjuk, hogy más mérkőzés esik meg, más erők közt a vármegyén, más-más erők mérkőzése a községek néli, és ismét a más erők az egyházaknál.

Fokról-fokra sülyed alá Herkules az erők kihasználásában és hogy most az utolsó állomáshoz ért, hol azok erejében bizakodik és azok vállán emelteti magát a magasba, kiket üres frázisokkal, nagyhangú ígéretekkel legkönnyebb félre-

mában — tudod már melyikben — tirannus vagyok, ki előtt porba hullanak az akadályok s ölembé a virágok, a hol én kegyelmezni nem szoktam soha senkinek ha szép és — szoknyát visel! Hisz ismerem már?!

S itt felhúzza a homlokát a feje tetejére, az állát meg leeresztette a mellére s egy kriminalis argimnasztikával kivágva szeme alól a monoklit, aranyos zsinórjánál fogva elkezdte azt az ujjára csavargatni, miközben elvetette magát egy széken, jobban mondva, nyakába szedte a lábait s úgy tett, mintha ülne.

— Hát haza jöttem egy kicsit rusztikálni — sipegte tovább olyanforma hangon, mint mikor a macskának a farkára hágtak, — tudod, édesem, újabban kezdenek érdekelni a mezei virágok. Hiába, a változatosság gyönyörködtet. Ha mindig délszaki növények közt élünk, néha-néha megkivánja az ember keble a pipacsot is, meg a széki rózsát! Ugye szellemes hasonlat? — Hja, már én, édesem, ilyen vagyok!

Itt megpihent egy pillanatra, csak azért, hogy lábait felrakja az íróasztalra, miközben láb-csónakjainak hegyes orra kiütéssel fenyegette a szememet.

— Három nap ebben a fészekben — folytatta — és még csak most jutott időm

téged tisztelhetni; pedig ki se tudna engem itt jobban megérteni s felfogni, a ki hajdan szintén csak voltál emberek közt. Na, nem épen úgy mint én, de azért van némi fogalmad arról, mi az az élet? Szóval, te értesz engem! Alig hogy megérkeztem, hat nem lefogtak a lányok, meg a mamák! No, az az egy jó szokas még mindig megvan nálatok, hogy szeretnek mindenütt. De nem is csuda; ez a fellépés, ez az elegancia — no tudod — meghódítja ezeket a kis libákat, bámulnak, csodálnak és szerelmesek lesznek belém felül. Nem győzőm a zsúrokat, a szóarekat, szeretnének százfélé szakitani, — persze az a fellépés, az az elegancia, az a nagyúri könnyedség társalgásban és mozdulatban nagyon kirívóvá teszi a ti ódságokat. Hiába, Jércelakon nem lehet megtanulni: mi az a sikk, mi az a psütt? Több mozgékonyaság, több mozgékonyaság, több figyelem, ez az ilyen mezei villik legbiztosabb halója!

— Ad vöcém! Van egy új csillag az egeteken, a Parki Ella! — Mi? — Nem ismered?!? Hogy más a dolgod s az udvarlásból nem lehet megélni? Mindég az az atyáskodó hang! Nos, pedig az Ella csinos, fess gyerek, jó anyag, lehet, tudod, idomítani. Nem ismered? Hehehe! Oh, én már az is-

meretségen rég túl vagyok. Az a fellépés egy hamiskás mosoly, egy elegáns meghajlás — már ahogy, tudod, én szoktam — elég, s a madárka fogva van; — persze, ti ezt nem értitek. Hja! Hm!

— Amint haza érkeztem, egy pillanat s városszerte tudva volt az esemény! No igen! Ez kell, hogy itt eseményszámba menjen. Sujkos Gabi rögtön nálam volt. Ó rá, tudod, rólam ragadt egy kis simulékonyaság, egy kis városi rutin, a mi persze nála mind csak imitáció, gyöngye utánzat. Toalettet váltok, a mint illik s hódító körútra indulok. A lányok már mind az ablakban várták a megjelenésem, tudják az aranyosok a szokásomat. Minden ablaknál mondtam egy bókot, vettem egy jelentőségteljes pillantást, szóval, felállítottam a battériákat. A Parkiék előtt a Gabi nagyon széleskedett, összevissza dadogott, irult-pirult. Ugy! Bizonyára szerelmes a gyerek és féltékeny — persze, amint nagyon természetes — réam! Szegény fiú! S neki kellett engem bevezetni s bemutatni, a saját vesztére! No, mit szólsz hozzá, nem a sors szatirája ez? Hiába, az imitáció csak amintáció marad! Az ablakokban csokorokat láttam, bizonyára a Gabi, a szegény Gabi prezentjei, mert ti falusi gavallérok így szoktatok szerelmet vallani, rábizván a meg-

vezetni: ez is egyik biztos fokmérője annak, hogy igazunk van, mikor a közvetlenebbül szereplő közönség kijózanulását hirdetik.

Az idő és a változó viszonyok, tisztuló nézetek megeszik az ilyen Herkuléseket is.

Láttuk a multban elégszer, hogy így van.

Hát csak hadd teljék kedve addig is a henegeésben, a hivalkodásban Szentes mai Herkulésének.

Végső sorsa úgy is a mesebeli békáé, mely addig-addig fújta volna fel magát ökörnek, hogy végtére is saját nagyságában pukkadt meg.

Vendéglő-szabadalom. Mikor Szentes város regáletulajdonos volt és rátársenteser alapján értékesítette az italadó-javadalmát, könnyen érthető, hogy az időben a vendéglője értékesítése vele járt a regáletértékesséssel és ha kinek tetszett — annak adott a város kormsma-nyitási vagy kávéház-nyitási engedélyt avagy tagadta azt meg az illetőtől.

Szabadalma volt a városnak a kormsmátatásra, élhetett a jogával kénye-kevére szerint; — de — ha valaki magánvalalkozó akkor jön hozzánk kérvénnyel, hogy bizonyos feltételek mellett engedtessek meg neki szálloda-építés: bizonyára akkor is nagy visszaélés volt volna az a város részéről, az ilyen kérelmet mereven elutasítani és ily módon nem csupán a kormsmátatást, de a vendéglő-üzletet is monopolizálni.

Ma a regálejog az állam kizárólagos tulajdona és az állam nem szűkebbül, nem úgy értelmezi e jog birtoklását, ahogy a volt regáletulajdonos községek értelmezték, hanem, a lakosság számarányához viszonyítva határozzák meg: hol mennyi kormsmaengedély adható ki, egyidejűleg törvényben szabja meg azt is, kiknek adható meg az ilyen engedély és kiktől lehet azt megtagadni?

A községek vendéglő-szabadalma tehát megszűnt, legalább törvény szerint, mert nálunk Szentesen, úgy látszik, a törvényt csak

fejtést a virágnycsvre. A mama is, az Ella is mint régi ismerőst fogadtak, akiről oly sokat, de annyit halottak már s alig várták hogy megismerjenek! De mit beszéljek tovább? A telepet, mint gyakorlott hadász rögtön felismervén, az attackot megindítam, ripsz-ropsz, a vár kapitulált, a kis Ella szíve megnyílt s a várur ma én vagyok. Minden nap egy nefelelejt-szálat nyújtok a kis Ellácskának s azóta más csokor s más virág az ablakban nem diszeleg! Szegény Gabi! Hja, édes öregem, az a telléps, az az elegancia . . . az imitáció csak imitáció!! No de, most isten veled édes öregem, ránde-vum van az — Ellával.

Sujkos Gabi és Parki Ella lakodalma után erős kacenjammerem volt: a fejem kóválygott, csudarul éreztem magam, szerettem volna megharapni a világot, mikor a levélhordó, Gyurka öcsém levelével örvendzetett meg, melyben a kis kedves, hogy világhódító környújt tovább folytathassa, arra kér, hogy egy kis »Krisztusi« segedelmet küldjek neki — kölcsön!

No, ez a kérelem már nem volt imitáció!

akkor respektálják, amikor ez bizonyos érdekkörök játékába belevág, de menten felrugják a tisztelt törvényt, ahogy ugyanezen körök érdeke ellen van.

E föltevésünk igaz voltát bizonyítja az az eset is, hogy újabbán kérvény adatott be a városi előjárásához, a Pollák-örökösök háza telkén építendő vendéglő tárgyában és a kérelmezőt rövid úton elutasították, mert hát — Szentes tartja a vendéglő-szabadalmat és konkurrens üzletet, mely versenyképes is legyen, nem tűr meg a maga nagyvendéglője mellett.

Az ok, melynek alapján a kérelmezőt elutasították, azon vármegyei szabályrendeletből került ki, mely szerint templomhoz és iskolához bizonyos távolságon belül kormsma és kávéházüzlet nem engedélyezhető, már pedig a Pollák-ház úgy a lutheránus mint a görög templom e demarkacionális vonalán belül esik.

Tiszteljük a törvényeket és a szabályrendeleteket; meg is tartjuk és örülünk, ha azokat mindenki megtartja, legkivált az erre legelső sorban hivatottak, az előjárások. De ne használják ki a törvényt és szabályrendeletet jogcsavarásra, pusztán azért, hogy bizonyos szabadalmat erőszakoljanak ki a város részére egy iparágban.

Miért nem szabad másnak engedélyt adnia a Pollák-ház telkén leendő szálloda építésre — és miért volt volna szabad Szentesnek magának ugyanazon a telken szállodát építenie, ha keresztülmegy az eredeti terv, mely szerint a Pollák-házat megveszik és annak helyére új szállodat, a régi vendéglő helyére pedig városházat építenek?

Talán Szentes város részére kívül esett volna akkor a Pollák-ház a megyei szabályrendeletben körülírt vonalon, vagy hogy Szentes, mint erkölcsi testület nem kötelezi ugyanaz a szabályrendelet, mely a magánosokra kötelező erővel bír?

És ugyan, ha tovább fejtegetjük, nem-e esik bele a volt koplaló helyisége is a szabályrendelet által megszabott távolsági vonalba, amely helyiségben ma — köztudomás szerint — a polgári olvasóköri van, mely nem kormsma ugyan, de mégis bír egy kávéház és vendéglő-üzlet minden feltételével?

»Was dem einen Recht, sei dem andern Billig.« — tartja a német példaszó, ami magyarul annyit jelent, hogy — ami szabad Péternek, szabadjon az Pálnak is.

És voltaképpen úgy is áll a szabályrendelet említett kikötése, hogy — ha az érdekelt egyházak maguk nem emelnek kifogást az ellen, hogy a közelükben, de tőlük mégis kellő távolságra vendéglőüzletet nyisson valaki, úgy akkor a város sem emelhet ezzel szemben nehézséget, pusztán azért, mert szintén vendéglő-tulajdonos.

Sőt egyébként se értjük a nemes magisztrátus közközdését, mellyel az építési engedélyt megtagadta. Hiszen örülnie kellene a városnak, hogy kerül magánvalalkozó, aki nálunk egy a mai kor igényeinek megfelelő szállodat és kávéházat épít és ezzel bennünket a mi rozoga nagyvendéglőnk újraépítésének rengeteg költsége alól felment. Ma is vannak még hívei az eszmének, hogy az új városháza a nagyvendéglő telkén épüljön: vajon nem lehet most ezt a két dolgot szerencsésen összekombálni?

Szűkkebléségek nem, de józan gondolkozással — úgy hisszük — igen!

Munkáspanaszok.

I.

Részben a nemzetközi szocializmus alapján állt az a mozgalom, melyet a szegedi munkásnép egy töredéke rendezett a mult vasárnap. A nemzetközi szocializmussal érintkezésben álló felbújtó párt rendezte, annak a keze nyomát lehetett látni, annak a lázító nyomtatványait szórta szét egy-két elvakult gyerkőc-ember s az a dolog, hogy a szegény munkásnép utolsó filléréit kicsalták az O. M. S. P. betűs értéktelen papirdarabokért, teljesen a bujkálkodó igazgatókra, a nemzetközi szocializmus vezetőire vallott.

Több aztán mi sem volt a mozgalomban az internacionális betegségből. A többi, amiért a munkás zúgott, amiért fölcillant szemében a kétségbeesés tüze, mind helyhöz kötött baj volt, helyi, alföldi panasz, részben agrárabajok, részben a földmunkások panaszai.

Kétségtelen, hogy következett volna más is, a nemzetközi szocializmus kifakadásai is, akkor, ha a rendőrség le nem tartóztatja a rovott előéletű iparoslegényeket, akik bizonyára elmondták volna a gyűlésen mindazon dolgokat, melyek a népnek panaszgyanút eddig eszébe sem jutottak. Sohasem képezte az osztályok panaszgyűlést Magyarországon, hogy katonának kell lenni. (Ha erről volna szó, ha nem tudná mindenki a fegyveres béke ezidőszaki szükségét, akkor az egész ország, s nemcsak egy osztály panaszkodhatna ezen.)

Az általános szavazati jog sem háborgatta őket.

Sohasem dühöngött az egyház ellen ez a nép oly korban, mint a nemzetközi szocializmus vad apostolai teszik; a nép vallásos, ugyszólván babonásan vallásos s hitéből az sem veszi ki, hogy a szeretet vallásának papjai nem azzal foglalkoznak egy idő óta, amiért állásukat, fizetésüket kapják.

Egészen más az iniciatívája annak, hogy a munkás lelkeben élő, fájó panaszok a lassú érés folyamatán át ily módon honok sajnálatos gyümölcsöket s az egyedülök, amiért munkájával a szocialista vezérek veres zászlójához áll, az hogy érzi és tudja, hogy tennie kell valamit, hogy valahol valaha, bármiként jajszava meghallgatásra, baja orvoslásra találjon.

A közbejött karhatalmi intézkedéseknek az a haszna megvolt, hogy a szegedi gyűlésen nem hangzottak a vad, értelmetlen internacionális kitérősek, de, habár leegyszerűsített formában is, kifejezésre jutottak a helyi munkásnép speciális panaszai.

Az egyik: az aratás baja. Régi baj, amelynek jelentőségét a békésmegegyi agrárszocialista-mozgalmak eléggé mutatják.

Valaha, nem is olyan régen, a búza árak s a részkeresemény kvantumának magassága következtében az arató hat hetit munkája egész évre bekereste legalább a kenyeret. Ma a föld nem jövedelmez. A napokban olvastuk egy hevesmegegyei birtokos panaszát. Ezer hold adósságmentes földje van, nagyobb részt szántó. Szamokkal mutatta ki, hogy mindenféle állami és társadalmi kötelmek teljesítése után az ezer hold nem hoz annyi jövedelmet, hogy adósságcsinálás nélkül megélhetne belőle családjával középszerű, pusztai gazdálkodó ember módjára.

A terményárak rendkívül estek. Időközben terjedt a vasút, a földet gép túrja, szántja, veti, aratja, a gyárak a kisebb ipari készítmények tömegét dobják piacra, olcsóbban mint ahogy azt a kézimunkás elkészíthetné. Kézimunka, fuvar s a gazdasági gépek terjedése által a napszám jórésze elveszett. Egyre nagyobb tömegek fordultak remény-nyel az aratás felé, amely munkát s keresményt ad.

Megtermett a konkurrencia.

Mit hoz ez? Természetesen, ha az arató a búzát hazavihetné maga és családja fogyasztására, nagyon indifferens dolog volna rea, hogy mint al a búza ára a börtén. De búzaját értékesítenie kell, mert szükségletei vannak s mikor terményét eladva, kenyeret kell vennie, szemben találja magát megint a régi arakkal, mert a kenyér csak olyan drága, mint ezelőtt volt.

Ez az egyik panasza. A munkás beismeri, hogy a tizenötórésznvi aratási keresményének ő maga az oka. Ha egy ember tizenharadrészt akar munkába állni, rögön akad másik, aki tizenegyet ér. Elmegy.

Ez a beismerés legszomorúbban igazolja a munkahiány nagyságát. A munkás az ő egyszerű észjárásával azt mondja: úgy kell ezen segíteni, hogy törvényt kell hozni, amely szerint a levágot terménynek legalább kilencdedrésze illetné meg a munkást.

Természetesen, ez lehetetlen. De az nem, hogy munkát kell adni a népek, kitiltani az idegen, nyers munkacé az országból, háziipart kell teremteni, államjóságokra behozni a kisbérieti rendszert.

A háziipar állásait meg kell bővíteni fejtegetni. Például Tapé maga teremtett magának háziipart s gyékényárut ma már a kereskedelmi tőzsdé is jegyzi. És meg van vele. Legfőképpen a kántor- vagy tanítóházban lúxusát engedni meg magának.

Az állam adjon munkát s a börtönök ne csináljanak konkurrenciát a kis- és háziiparnak. Ha már, nem tudom miéle szükség megköveteli, hogy a rablogyilkosok s egyéb bűnösök dolgozzanak, a karjukban szunyogó erőt ne épp a kisipar s a háziipar megrontására használják fel. Tessék gondolkodni ezen s valahára már eszmék és nem sablonok kerülhetnek ki és irányban is, ahol az állam elveszi a munkát a becsületesez kezéből, s odaadva azt a tolvajnak, kényszeríti amazt, hogy ő is tolvaj legyen.

Ujdonságok.

Szentes, 1895. február 3.

— **Gyűlések a vármegyén.** Csongrád-vármegye törvényhatósági bizottsága, — mint értesülünk — a f. hó 15-én tartja rendes évgyűlést teli közgyűlést, a vármegyeház nagytermében. A közigazgatási bizottság pedig — ugyanazon értesülésünk szerint — e hó 18-án tartja rendes havi ülését a szokott helyen.

— **A főispán látogatásai.** Vármegyénk főispánja, Vadnay Andor dr. a hét folyamán, Csató Zsigmond dr. alispán társaságában Szegeden járt, hol a város vezér-egyezeit látogatta meg. Onnan a főispán, ugyancsak az alispán társaságában, Sándorfalvára rándult ki látogatóba és nem közigazgatási vizsgálatot tartani, mint ezt egyik szegedi lap-társunk újságolta. Ily vizsgálat tartásának szüksége most, mikor a sándorfalvai községi jegyző fegyelmi ügye elintézés alatt áll, különben sem forog fent.

— **Az elkallódott helypénzek ügye.** Az Sz. Kovács Pál volt városi számvető hivataloskodása idejében elkallódott 2600 frtnyi helypénz-jövedelem dologról van szó, melynek megtérítésében Szentes akkor volt polgármesterét, továbbá Magyar József h. polgármesterét és Burján Lajos volt ügyész marasztalta fegyelmileg, mint legfőbb fórum, a belügyminiszter. Ez összegnek a városi közpénztárba való visszatérítése évek óta képezi húza-vona tárgyát, az illető marasztalt tisztviselőik révén a város és a vármegye közt, miközben az ügyiratok már ki tudná hányadizban teszik meg az utat a várostól a vármegyéhez, innen a belügyminisztériumhoz és vissza. Legutóbb a Simista járszóló párt újabb olyan értelmű határozatot hozott a városi képviselő többségével, hogy engedtesse el a marasztaltaknak a kérdés összeg megtérítése és irják azt a városi közpénztár terhére. A vármegye törvényhatósága feloldotta ezt a — városi közpénztárunkra súlyos határozatot, de hát megfélembbették a megye határozatát a belügyminiszterhez, aki is most elutasította a főleb-

bezést és így — ha csak újabb felfang nem akadályozza, ez a kára végre megtérül a városnak.

— **A jól értesült.** A Szentesi Lap elemi abécé-jében (r.) betűt jutott az ujdonszának és (r.) tollaló kerülnek ki a nevezett újság jól értesült ségen alapuló azon napihirei is, miket utánunk sánrikálva gyűrognak át. Hogy pedig milyen jól értesült ez újság (r.)-je, mutatja ezt a f. évi 14-ik számának »A kataszteri, bizottság élelmészeti költségcsé» című ujdonsága is, melyben a költségcsé megtérítésének története úgy van előadva, mintha azt a megtérítést a miniszter Bánfalvi Lajos főlebbezése és Tallián Bela volt főispán előterjesztése alapján rendelte volna el. Persze (r.) akkoriban Székes-Fehérváron vagy ki tudja mely részén az országnak adta a nagyurat, mikor ez a dolog történt, utána se járt hogy esett, mint esett, hanem a környezetet mondott neki valamit, ő meg vakon tudatlan nekieredt az ujdonság megírásának, amely munkában legkisebb része van az igazságszeretetnek, ami a Szentesi Lap-éknál különben is ismeretlen fogalom. Hát nagyon felült ezzel a dologgal a jól értesült (r.), mert ime ez a költségcsé visszatérítésének története, röviden összefoglalva: Szentes város 1889 évi zároszámadásainak 1890-ben történt közgyűlési tárgyalása alkalmakor nem Bánfalvi hanem dr. Mátyffy Ferenc városi képviselő kifogásolta a kataszteri bizottság élelmészeti költségcsé tételét és ő is főlebbezett ez ügyben a megyéhez, majd a belügyminisztériumhoz, nem Tallián, de Zsilinszky főispánja idejében és az akkor volt belügyminiszter marasztalt első sorban Juhász János volt városi birtoknyilvántartó és költségcsé visszatérítésében. Persze, Juhász Simista volt testtel-lelekkel, hát menteni akarták mindenáron Szentes Simista boldogítóit. Így húzták-halasztották mindenféle rafinériával a min. rendelet végrehajtását, míg Juhász végre elhalálozott s akkor álltak elő a megyén, hogy most már a városi közpénztárra szakadhatna ez a költségcsé. Ezt a határozatot főlebbezte aztán meg Bánfalvi, aki nem szokott a mások érdemeivel kérkedni.

— **Gondnok-jelölés.** A szentesi evangélikus egyház-közösség a mult vasárnap tartott tanácsülésében ejtette meg a szokásos gondnok-jelölést. A beadott szavazatok többsége szerint ez évre Holik Lajos, Kolpászky Lajos, Molcz Lajos hozatnak a f. hó 17-én megtartandó rendes évi közgyűlésnek, mint jelöltek a gondnoki állásra javaslatba.

— **Kiő legyen az ovoda?** Szentes városának iskolaszéke e hó 7-én tartott ülésében tárgyalta a véleményezés végett neki kiadott kérvényt, melyet a szentesi jótékony-nőgyelet intézett a városi hatósághoz az iránt: venné le vállairól eddig nagy áldozatokkal fenntartott ovodáját. Az iskolaszék, mielőtt érdemleges véleményt adna, Novobáczky Győző és Petrovics Soma isk. székli tagokat küldötte ki, hogy az átadás feltételeit tisztázzák a jótékony-nőgyelet elnökségével.

— **Jelmezes estély.** Rendkívüli fénnnyel, a mellett kedélyesen és feszelten mulatozásban folyt le tegnap éjjel a jótékony-nőgyelet jelmezes táncestélye, a kaszinó termében, mely az alkalommal a szó szoros értelmében találkozó helye volt Szentes és a vidék intelligenciájának. Szemet gyönyörködtető volt a jelmezesek tarka-barka sokadalma, melyben különösen a szépnem volt erősen képviselve és kedvre derítő az általános igyekezet, minél vidámabb hangulatot kelteni az estély erkölcsi sikere érdekében. Mondjuk meg, hogy ezt a jelmezesek legtöbbjének sikerült is szellemes dévajakkal elérnie, hogy kiknek? — erre talán még visszatérünk akkor, amikor részletesebben írunk a pompás mulatságról. Ezúttal még csak annyit, hogy az izléses táncrendek, mikkel a rendezők a nőket meglepték, köztétessé lettek fogadva és hogy — mikor e sorokat írjuk — a jövedv tetőpontra hágott és a fiatalág lankadatlan kitarással roppja a táncot.

— **Horgosi csendélet.** Kovács Rozál horgosi lakos minap este javában aludt, a mikor mostoha fia, Bóta Ferenc, akivel réztógta harcban van, a kapuhoz jött és azt teljes erejével döngötte és mivel be nem bocsátották, étkelen szidalmazások között betörté. Aztán a konyhaajtó kívánta befejezteni és kiáltozott. Fenyegetődzött, hogy anyját megöli. Egy társa is volt vele, aki fejszével volt felleggyverkezve, azonban a mikor a szomszédok csendőrrét szaladtak, a jó pajtás észlelt. Végre megérkezett a csendőr-örsvezető és a garagdzkódó fiut elvezette. Kovács Rozál a törvényszéknél panaszt tett a brutális fiu ellen magának megsértésének büntetése miatt.

— **Eljegyzés.** Komáromy Lajos ármentesítő társulati mérnök, január hó 29-én tartotta eljegyzését Barcsay Juliska kisasszonnyal, a monori állami leányiskola tanítónőjével.

— **Zene-estély.** A szentesi kereskedő-ifjak f. hó 23-ki, tancvigalommal egybekötött zene-estélyére, melyet a kaszinó termében tartanak, a meghívókat most küldik szét és így alkalmunk van már, az oly sokszor megígért és igazán érdekes műsorozatot az alábbiakban közölni: »Talpra magyar» induló, előadja a műkedvelő zenekar; »Felsőváros» tartja A ágh Lajos főgimnáziumi tanár; »Két tucós ó polka, előadja a műkedvelő zenekar; »Cimbalomjáték», előadja Széll Nina kisasszony; »Naszinduló» Mendelsohn »Szentiván» éjjel álma-ból, előadja a műkedvelő-zenekar. Akik a műkedvelő zenekar eddigi próbáin résztvettek, egyértelműen oda nyilatkoznak, hogy ez az első nyilvános fellépése nem kis művelvezet fog a közönségnek nyujtani; ezért, de különösen, mert Széll Nina kisasszony mesteri cimbalomjátéka és A ágh Lajos tanár felolvasása szintén nem kis vonzereje az estélynek, hissák is annak teljes sikerét.

— **Üres a város kasszája.** Talán már rendes havi rovatot is nyithatnánk e címen, mert sajnos, de a hónap minden első napjában konstatalható jó idő óta az elszomorító tény, hogy Szentes város köz-kasszája üres és nem vagyunk képesek a tisztviselőinket rendszeresen fizetni, kiknek jó része pedig kizárólag a fizetése után él. Így történt ez a f. hó 1-én is, alig ezer forint volt a városi közpénztár rendelkezésére, hogy a tisztviselők együttesen több ezer frt havi illetményét kifizessék — de honnan, ha nincs miből? Persze, ezekről a gyönyörűséges állapotokról nem ad hírt a járszóló párti ügyelők a közönségnek, mert miért tegye? Akik a pártban közel esnek a pártjászólóhoz, azok úgy is kellően eltöltekeznek, — a tavolabb eső meg várjon türelmesen míg sora kerül és érje be az izékkkel. Így kívánja ezt a pártmorál, áldassék érte a járszóló párt — Herkulése.

— **Helyettesített tanyai tanító.** Molnár János nagy-királyági tanyai tanító még az iskolai év elején azzal a kérréssel fordult az iskolaszékhez: engedné meg neki, hogy állását helyettesell tölthesse be ez évre, miután ő maga a polgári iskola-tanító oklevelet akarja magának megszerezni. Az iskolaszék nem idegenkedett teljesíteni kérsését, ha érdemes okleveles tanítóval helyettesíti magát. Ugy is történt. Mojzes Miklós személyében, úgy tudjuk teljesen kiváló tanerővel van ellátva a nagy-királyági iskola, míg Molnár a polgári iskola-tanító kurzust hallgatja Budapestben.

— **Esküdv.** Fekete János szentesi órálat gyógykovács, a f. hó 5-én, déltán I útraok vezető oltárhoz a helyb. római katolikus templomban Lénárt Lidike kisasszonnyal, Lénárt Bálint sertés-kereskedő kedves leányát.

— **Színészet.** Nem rossz nyári állomása Szentes a vidéki színtársulatoknak. Igazolja ezt az a körülmény is, hogy jönevű színigaz-

gatók már így tél közepén versenyeznek: ki nyerte el közülük a nyári szinkörünkben való előadások tartásának jogát? Mint értesülünk, a tanács ezúttal a versengők közül **P e s t i H á s z** Lajos kecskeméti szinzigatógnak engedte át a nyári évadra a szinkört, ami ha igaz, gratulálni tudunk hozzá a tanácsnak, mert **P e s t i H á s z** a legbecsületesebb törekvési direktorok egyike, aki nem csupán **ü z l e t n e k** tekint a hivatását, de igyekszik a közönség igényeit alaposan megismerni és azokat ki is elégíteni. A mult nyáron, társulatával itt időzve, a legjobb emléket hagyta itt hátra és — mint halljuk, most is azon iparkodik, hogy közönségünkkel megismerkedve, kitudja: mely időszakban volna legkívánatosabb a nyári színházi évad megtartása? Ezen kívül a helyarokat is mér-sékelnli szándékozik, ami előnye lesz a közönségnek, de a társulatnak is.

— **De d o m e g n y í t á s.** A szentesi jótékony-növegyelet által fentartott kisedő-óvó, egy havi szünetelés után, a f. hó 4-én, tehát holnap nyílik meg ismét a kicsinyek befogadására. Fehívjük e körülményre a dedóba való kicsinyek szüleinek figyelmét.

* **F o g o r v o s,** **K o v á c s J.** Budapestről, aki városunkat már évek óta látogatja hosszabb-rövidebb időre és itt szakképzettségével a legjobb hírnévnek örvend, már 12—14 napja, hogy ismét körünkben időzik, tudását a Kass-szikkáló 6-ik számú szobájában bocsátva a fogbajosok rendelkezésére. A jeles fogorvos még csak e héten marad ezúttal Szentesen, miéрт is figyelmébe ajánljuk azoknak, kik segélyt igénybe akarják venni, hogy ezt mielőbb tegyék meg.

K Ö Z S Z Ö N E T - N Y I L V Á N Í T Á S.
Mindazon ismerőseim és jó barátaim, kik felejtethetlen nóm temetésén megjelenni s részvételükkel bánatomat enyhíteni szívesek voltak: fogadják ez úton forró köszönetemet.
Szentesen, 1895 febr. hó.

Id. Koncs Inrv.

Közönetnyilvánítás.

Az izr. kartonbál alkalmából, mely január 29-én tartatott, fölülfizetni szívesek voltak a jótékony-célra: Jurenák Béla 5 frt; özv. Cukor Adolfné, dr. Schlesinger Károly 3—3 frt; dr. Reis Samu, Czukermann Bernát, dr. Eszéri Lajos, Schwarcz Albert, dr. Polacsek Albert, Czukor Emil 2—2 frt; Mohr Sámuel 1 frt 30 kr; Cohn Jakab, dr. Czukermann Soma, Czukermann Ignác, Eisler Lajos, Felsenburg Benedek, Felsenburg Manó, Ehrmann Ilés, Flesch Lipót, Frankl Henrik, Grosz Salamon, Freund Lajos, Máteffy Kálmán, Neumann Jónás, Kovács J. fogorvos, Pláger Vilmos, Purjesz Ignác, dr. László Vilmos, Purjesz Henrik, dr. Purjesz János, Richtmann Samu, Steiner Mór 1—1 forint és Kardos Jenő, Reich Vilmos 50—50 frt.

Az összes felülfizetés, mely a jótékony-célra jutott: 46 frt 80 kr.
Fogadják a szíves fölülfizetők őszinte köszönetünk nyilvánítását.
Szentesen, 1895. febr. hó.

A rendezőség.

Törvényeszk.

Hegyi Antal sajtópöre.

— Elmaradt esküdtzéki tárgyalás. —

Csongrád lelkiajtja, **H e g y i A n t a l** plébános sajtópörét tárgyalta volna jan. 31-én a szegedi esküdtzék, ha a tárgyalás el nem maradt volna. De el kellett halasztani, mert az ügy főtanúja, **C s e m e g i A n t a l** csongrádi bíró nem jelent meg.

A pört, mint már írtuk, **B o z ó A n t a l** csongrádi lakos indította **H e g y i** ellen, aki azt állította a lapjában róla, hogy **C s e m e g i A n t a l** megakarta gyilkoltatni. E kedélyeskedés fölött bíraskodott volna az esküdtzék, amely a következő tagokból alakult meg: **G y u l a i M ó r,** **S c h ü t z J á n o s,** **S z e m e r j a y K á r o l y,** **K e i n e r M ó r,** **P o l g á r L á s z l ó,** **K e l e m e n D e z ő,** **G á l K á l m á n,** **R e g d o n K á r o l y,** **L i c h t e n c s e g g e r G y u l a,** **C s i k ő s J ó z s e f.** Pótagok: **P r o s z n i t z V i l m o s,** **T e r g i n a G y u l a.**

A bíróság tagjai: **P ó k a i E l e k** elnök, **S c h n e l l F r i g y e s,** **O n i t i u E l e k** bírák voltak.

A tárgyaláson a vádlott **R ó s a I z s ó,** a vádló **F ü l p ö p Z a i g m o n d** ügyvédek kíséretében jelent meg.

Ezután már nem sok következett. — **H e g y i A n t a l** elmondta az elnök kérdésére, hogy 56 éves, római katolikus.

T a s c h l e r jegyző felolvasta a vádiratot, amelynek a tárgyalásába aztán már nem mentek bele, mert **R ó s a** ügyvéd annak elhalasztását kérte azon alapon, hogy **H e g y i** főtanúja, **C s e m e g i A n t a l** a betegsége miatt nem jelenhetett meg. **A p a n o z o s** védője a tárgyalás megtartását kérte, de a törvényszék az elhalasztás mellett határozott.

Az új tárgyalást akkor tartják meg, midőn **C s e m e g i** egészséges lesz.

A mai tárgyalásnak e szerint egyéb eredménye nincs, mint hogy az ügyészség tanúdíjakban kifizetett 120 forintot.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

A z á r ú k á r c s ö k k e n é s e. Arról a csökkenő ármozgalomról, mely a mult évben az áruüzletben általában tapasztalható volt, egy hamburgi világéckévi jelentésében a következőleg nyilatkozik: Ha a lefolyt évi árakat az előző évekével összehasonlítjuk, akkor szembeszökik a folytonos szakadatlan csökkenés. Láthatjuk ebből, hogy azok az okok, melyek ezt előidézték, nem az évben kezdtek először hatni, noha hasonlóan valamely betegség okaihoz, csak ebben az évben vezettek válsághoz. Olyan nézetek, melyek az általános árcsökkenést egyetlenegy univerzális oknak akarják betudni, nem hiányoznak. Ezek az »ezüst emberek«, a kik arra esküsznek, hogy minden bajnak egyedül az átkos aranyvaluta az oka és egyetlenegy orvosszere — a bimetalizmus. Most, ha az aranyvaluta képezi a viláfgazdaság alapját — ebből meglehetne magyarázni az árcsökkenést, ha kevés volna az arany. Akkor lehetne mondani, hogy igaz ugyan, hogy az utóbbi években több aranyat produkáltak mint azelőtt, de az aranyvaluta behozatala következtében többet is abszorbeáltak. Ez azonban nem igaz. Az arany ma bőségesebben van mint valaha; a világ főbankjaiban isztván mérvben halmozódik össze és a bankok már azt sem tudják, hogy mit kezdjenek vele. Tehát ilyen körülmények között nem lehet állítani, hogy szűkellben vagyunk az aranyunk. Az olcsó kamatláb csökkenti a termények árát és az árcsökkenések okát ebben kell keresni. Ehhez járul még a termények vetési területeinek nagymérvű megsaporítása és a rendkívül kedvező aratási eredmények. E rendkívüli eredmények magukat a termelőket is meglepték, sőt megijesztették. Egy államban már odaig mentek, hogy a túlproducióknak államközségeen való elégetését indítványozták. A következő táblázat mutatja a nevezetesebb árucikkek árváltozásait:

	1892	1893	1894	legaalacsonyabb ár 1894-ben
cukor	14%	12%	8%	8%
kávé	80	83	71%	68%
gyapot	50	40	23%	27%
szesz	22	20%	19	17%
buzza	156	150%	140	128%
rozs	137	132%	119	137%

Gazdasági és üzleti értesítés.

Szentes, 1895. február 2.

Hét hete tartó havas télünk az öszveteések kitelelése iránt a legjobb reménnyel kecsegteti gazda-közönségünket; bár a mellett a nagy takarmányszerzés miatt mindenki nehezen várja a kikeletet.

A mai napon kezdődő országos téli vásárunkon is nagyon meglátszott a takarmányszerzés, mert igen sok marháat és lovat hajtottak be a vásárra, melyek nagyobb részén a rossz telelés nagyon meglátszik.

Különösen az igazslovak nem kellenek; 20—30—40 frtért, sőt ennél olcsóbbért is lehetett volna venni jó igazslovakat.

A szarvasmarha-vásáron leginkább keltek a jó húsnak való és rugott borjúk.

Sertésből és juhból kevés felhajtás volt és a sovány sertéseknek ára, az őszí árakhoz képest kissé javult.

A következő jószág-árakat jegyezhetjük:

Szarvasmarha:

Ökör, húsnak való, párja 180—240 frt. Sovány igaz ökör párja 130—160 frt; fejőstehen drbja 50—60 frt; rugott borjú párja 20—35—40 frt.

Sertés-Árak:

Hízott sertés tiszta vagásra 37 és fél — 38 kr. 2—3 éves hizalmi való párja 45—50 frt; 1 évesek párja 20—27 frt; őszí malacok párja 16—18 frt; Juh, vágni való, párja 8—10 frt;

Aprójószág-árak:

Kövér lúd párja 3—4 frt 50; soványlúd párja 2—2 frt 50; kappan párja 1—1 frt 20; tyúk párja 1 frt.

Takarmány-Árak:

Hereszéna mm. 3 frt 4 frt 50; gyepp széna mm. 4 frt; egy kocsi szalma 4—5 mázsnyi, 10—12 frt.

Gabonából igen kevés hozatal volt. Búza ára mm. 6 frt; árpa köble 5 frt 60; kukorica köble 6 frt 20; zab köble 4—4 frt 50; szalonna mm. 41—42 frt.

Nyiltér.

Köszönet-nyilvánítás.

A midőn az »Unió Katholika« biztositó szövetkezet Budapesti igazgatóságának e helyen is hála köszönetemet fejezem ki, hogy a nála biztositott és az alsóréti tanyámon léteget maghermetelt igazságosan felbecsültette: nem mulasztatom el, hogy e jó-hitelű és alacsony díjak mellett biztositó szövetkezetet polgártársaim szíves pártfogásába ne ajánljam.

Szentes, 1895. febr. 2.

Ij. Gombos György,
gazdálkodó.

ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRA
felfelkészítette
GŐZSZÉPLŐGARITURÁI
széplő-és más ipari célúakra legújalmán
COMPOUND-LOKOMOBILJÁK
de 4-8 hengeres gépek
széplő-és más ipari célúakra legújalmán
BUDAPEST
KÖZÖNSÉGI KÖZVEZŐ

*) E rovathban közléseket nem vállal felelősséget a szerk.

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: **Dr. Máteffy Ferenc**
Társ-szerkesztő: **Bánfalvi Lajos.**

Bérbeadó lakás.

Két udvari szoba hozzávaló mellékhelyiséggel f. évi Szent-Györgynaptól kezdve haszonbérbe kiadó.
Kanász Nagy Antal szabó I. t. 252. számú házánál.

Dr. László Vilmos

I. t. 416. sz. házánál egy útcai, boltnak alkalmas helyiség, haszonbérbe kiadó.
Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a

Richter-féle Tinct. capsici comp.-t (Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán biztos hatású háziser nagy elterjedését és általános kedveltségét. Ki a Tinct. capsici comp.-t (Horgony-Pain-Expellert) készvényénél, csuznál (tagszaggatásnál), keresztosonfájásnál, fej- és fogfájásnál, csípőfájdalomnál, fájdalomszallapító bedörzsolesként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűléseknél is, mint levezető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult házisernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszerárakban; Budapest: **Török József** gyógyszerésznél.

Csak a „Horgony” védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók.
Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

Néhai Nagy Áron

hagyatékát képező 32⁸⁰⁰/₁₂₀₀ hold tanyai, 8 hold réti föld s egy lakóház örök áron eladtnak, esetleg haszonbérbe adatnak. Ertekezhetni helyben Vásárhelyi-útca 33. sz. a. III. tized.

3—1 **Az örökösök.**

Egy jó házból való fiú tanoncul azonnal felvétetik **Pláger Arpád** fűszer-üzletében, (vásártér); ugyanott egy bolti állvány eladó. 2—2

Zenélő sétatálcá,

Ujdonsági elegáns tálcá, éregombbal, melyen mindenki legott eljatszhajja a legszebb dalokat. Ujdonsági igen szép házi zenének vagy kirándulásoknál. Darabja csak 2 frt, utánvétellel, vagy az összeg előleges beklüldése mellett. Postalábejegyzet közpénzzel fogadok el.

Ujdonsági Kirberg O., Düsseldorfban a Rajna mellett.

Meghívás.

A „Szentesi Hitelszövetkezet” 1895. évi február hó 24-én, délelőtt 9 órakor, Szentese városnak a Kurcán túl lévő közgyűlési termében tartandó VIII. évi

rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket van szerencsém meghívni.

Szentesen, 1895. évi január 30-án.

KISS ZSIGMOND,
elnök.

Tárgysorozat :

1. Igazgatósági jelentés.
2. Zárómerleg bemutatása és a felügyelő-bizottság jelentése.
3. Költségelőirányzat.
4. Ügyészi jelentés.
5. Leltár bemutatása.
6. Az alapszabályok 42. §. rendelkezésének megfelelő netaláni indítványok.
7. Jegyzőkönyv hitelesítésére küldöttek választása.

JEGYZET :

A mérleg és jelentés a szövetkezet helyiségében a közgyűlést megelőzőleg 15 nap alatt a részvényesek által megtekinthető. 2—1

Bérbeadandó

A „Szentesi Takarékpénztár” piactéri házában, az úri-utcára nyíló két nagy bolthelyiség a folyó évi április hó 24-ik napjától. A feltételek meg tudhatók az intézet pénztár-helyiségében.

Szentese, 1895. január 30.

Várady Lajos,
igazgató.

3—1

Jó egészséget a ki szereti, forduljon a gyomor rontás avagy hülésből eredő bántalmak, — valamint azok szomorú következménye meggyógyítása szempontjából az általánosan nagy kedveltségnek örvendő, ártalmatlan és biztos házi szerhez, u. n.

Javitott kárpáti egészségi „labdacok”-hoz

lévén ezek főtulajdonsága az egész belsőszervezetnek működését állandó egyöntetűségben fenntartani, a mennyiben a meghűtött vért és gyomort fölmelegítik, a fölösleges epét, gyomorsavat és nyákot a legkellemebb módon és természetes úton a belrendszerből kivetik, ez által az ételhez, italhoz való vágyat fokozzák; alhasi fölfúvódást (szeleket) eloszlatják és az ebből eredő gyomorszorulást, székrekedést, felbőfögést, fej- és hátfájást, szédülést, tagszaggatást, lázas állapotot megszüntetik. Alapos segélyt és biztos eredményt nyújtanak a kezdetleges és nyílt-aranyérvnél, gyomorhurut, vakaranyérvnél, máj- és vesebajoknál.

Eddig el nem ért kiváló jó tulajdonsága ezen labdacoknak az, hogy oly szeliden hatnak, miként még a legerzékenyebb természetűek is, a legkevésbé sem terhelhetnek meg általuk, mert sem undort, sem hasrágást, csikarást nem okoznak.

Tek. gyógyszerész úr! Az életemet fenntartó javított kárpáti labdacokból ísmét kérek négy tucet, illetve 24 dobozkával, posta-utánvétellel. Tisztelettel. Pusztá Szent-Margita. 1894. november 29-én, id Frank Károly, nyug. m. kir. pénztárnok.

Egy 15 labdacot tartalmazó dobozka ára 40 fillér; hat dobozkat tartalmazó részben magyar, részben német utasításba csomagolt tucet ára 2 korona; a labdacok árához ha 25 fillér mellékeltek, a megrendelt mennyiség bérmentve szállítatik. Eredeti készítményt csupán azon dobozka tartalmaz, melynek oldalán címerem pecsétnyomatul, fenekén a törvényesen bejegyzett védjegy látható. E labdacok kaphatók a készítőnél:

GÖMBÖS LÁSZLÓ gyógyszerésznél SZENTESEEN,

valamint a legtöbb gyógyszerárban.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél (Budapest, Király útca 12 sz.)

A széchenyi-ligeti csárdában egy üzletvezető alkalmazást nyer, jelentkezzék Neumann Jónásnál.

SARG orvostudorileg megvizsgált (bizonylat Bécs, 1887. július 8.)

SOK MILLIÓ SZOR

kipróbálva és jónak találva, fogorvosok által ajánlva, egyúttal a legelőcsöb

Fogtisztító és ápoló-szer.

Kapható mindenütt.

40-10

Védjegy. Védjegy.
Védjegy. Védjegy.
c. Nagy
Mária-
czelli
Gyomor-
cseppek

magyszerben hatnak gyomor bajoknál, nékülözhetően és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorergesség, düzs lehelet, felültség, savanyu, felbőfögés, hasmenés, gyomorérgés, felesleges, nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyított fejféjásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelés étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hamoroidoknál.

Említett bajoknál a **Márlaczelli gyomor-cseppek** évek óta kitünően bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forratt: **Török József** gyógyszerész Budapest, Király útca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tisztelesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppek tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valóságos bizonyított”.

A Márlaczelli gyomor-cseppek valódián kaphatók

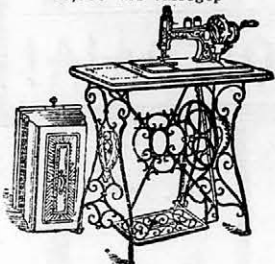
Szentese Várady Lajos, Podhradszky F. K.-Sz.-Mártonban Sailerdy Károly s Remetey Dezső gyógyszerárban

Első magyar VARRÓGÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest.

Tisztviselő-telep Szapáry- és Villám-utca között.

Evi gyártási képesség
25,000 drb varrógép

8-7

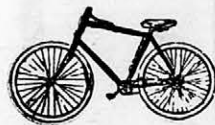

ADRIA A HAZAI IPAR DIADALA **ADRIA**
Magyarország egyetlen
VARRÓGÉPEK varrógép- és kerékpárgyára **KERÉKPÁROK**
saját bűtorgyártással és
vasöntődével.

1894. évi Elismerő okmány: Villamos munkagép kiállításról Budapest.
el-örangú) 1-ső osztályú állami érem: Országos tanszerkiállításról Debreczenben.
kiütetések) Arany érem: Lengyel nemzeti kiállításról Lembergben.

Kapható:

minden elsőrangú varrógép- és kerékpár-kereskedésben,
Szentesen: Felsenburg Benedeknél.

Evi gyártási
képesség 5000
kerékpár

→ Oly helyekről, ahol még nem található, megrendelések közvetlenül a gyárhoz intézendők. → Árjegyzék kívánatra bérmentve ingyen.

Kiadó lakás.

Nagy Imre I. t. 257. sz. házánál 3, esetleg 4 padolt szoba, konyha,
éleškamra, pince, tűzrevalós, Szent-György naptól kiadó. 3-3

P SERHOFER J.-féle

gyógyszertár.

BÉCSBEN, I. KER. SINGERSTRASSE 15. SZ. A. „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL“.

Vértisztító labdacsok, ezelőtt általános labdacso neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacso csodás hatásukat észerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacso általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacso háziszertől ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértulások, aranyér, beltétlenség s hasonló betegségeknek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sáptórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacso oly könnyen hatnak, hogy a legesékélyebb fájdalomak sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyek e labdacso fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségek visszanyerése folytán hozták intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja terjeszteni

Köln, 1893. április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen olyan szives és küldjön nékem ismét 15 tekercset az ön felülmulthatlan vértisztító labdacsaiból utánvételel. Fogdaja ez uton is a legmélyebb köszönetemet labdacsa csoda hatásáért.

Maradok teljes tisztelettel Pawlik Ferenc, Köln, Lidenthal.

Hrasche, Földák mellett, 1887. szept. hó 12-én

Tekintetes ur! Isten akaratá volt, hogy az Ön labdacsa kezeim közé kerülték, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban megbíltém, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért észerszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacso engem is tökéletesen kifognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszaszerzésére segítségül szolgáltak.

Knific Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruthat és véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gfohl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulírott ismétlen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulasztatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacso értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszésreinté használására Önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignac.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1888. okt. 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsaikat köszönhetem, hogy egy gyomorhajból, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacso nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwicki Anna.

Ezen vértisztító labdacso csakis a Pserhofer J.-féle, az arany birodalmi almához címzett gyógyszerárban, Bécsben, I. Singer-strasse 15. sz. a készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacso tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik, 1 frt 5 krba kerül; bérmentlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

Kapható Török József gyógyszerárban,
Budapest.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacso a legkülönfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében keretik csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírásával fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Bernhardini alpesi füvek liqueurje, Bernhard W. O.-tól Bregenzben 1/4 üveg 2 frt 60 kr. 1/2 üveg 1 frt 40 kr. 1/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású legjobb szer, minden köszvényes és csúszó bajok, u. m. gerinc-ágly bántalom, tagszagatás; ischias, migraine, ideges fogtájás, folszagatás stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Évek hossza sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegáns kiállítású nagy szelenczével 2 frt.

Altalános tapasz Stehdal tanártól. Utés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujkkukac, sebes-vagy gyuladt-mell vagy más ly bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva. 1 tekély 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 köcsöggel 40 krajcár. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv, egy általánosan ismert kitűnő háziszert, hurut, rekedtség, gőrcsős köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Elet-esszencia (prágai csöppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üvegecsével 22 kr., 1: üveg 2 frt.

Altalános tisztító-só Buirich A. W.-tól. Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményei u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgöröcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen 1 csomag ára 1 forint.

Angol csedebalszam, egy üveg 50 krajcár, egy kis üveg 12 krajcár.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által kezdődő kellemetlen szagot épen tartja a lábéllet és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 krajcár, bérmentes küldéssel 65 krajcár.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomor-hurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. 1 csomag 1 frt.

Mia-Poko kitűnő szer feloldálú lófájás, fogfájás, reumatikus bajok stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztrák lapokban haddetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón megszereszettnek. → Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre küldetik: nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

LEGOLCSÓBB KÖNYVNYOMDA

A

„SZENTES és VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA!

FOLYÓIRATOK
KÖNYVEK
ZÁRMÉRLEGEK

KÖRLEVELEK
KERESKEDŐI
NYOMTATVÁNYOK

Tétejegyek
készenlési — 50 krtól
aranyoztatás — 1 fittól
szélessége 100 darab

Keresztelési
Egyházi kártyák
szélessége 100 darab

Menyegzői

Báli meghívók, Tánczrendek

Diszokmányok

Szalag-aranyozás

Diszmunkák

többszín nyomásban is

RAKTÁRON:
ÜGYVÉDI
NYOMTATVÁNYOK
KÖTELEZVENYEK
ADÓINTŐ.
CZEDULÁK
JUTÁNYOS ARBAN

SZÁMLÁK
LEVÉLPAPIROK ÉS
BORITÉKOK
JEGYZÉKEK
VONALOZOTT
ÜZLETKÖNYVEK
RENDELÉS SZERINT

GYÁSZJELENTÉSEK

GYÁSZSZEGÉLYŰ NÉVJEGYEK

„SZENTES és VIDÉKE”

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA
(SONNENFELD SÁMUEL UR HÁZÁBAN) I. T. 306. SZ.

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET VALAMINT NYILTTÉRI KÖZLEMÉNYEKET
A LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁMIT FEL.

